

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu JUDr. Jaroslava Vlašína a soudců JUDr. Milana Kamlacha a Mgr. Daniely Zemanové v právní věci **žalobce: MUDr. B. A. M.,** proti **žalované: Česká správa sociálního zabezpečení, se sídlem Křížová 25, Praha 5**, o kasační stížnosti žalované proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 5. 2. 2004 č. j. 26 Ca 181/2002 – 28,

takto:

Rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 5. 2. 2004 č. j. 26 Ca 181/2002 – 28 **se zrušuje** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

Odůvodnění:

Včas podanou kasační stížností napadla žalovaná (dále jen „stěžovatelka“) rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 5. 2. 2004, kterým byla zrušena rozhodnutí stěžovatelky ze dne 23. 7. 2002 označená I. a II. pro nezákonnost. Rozhodnutím I. přiznala stěžovatelka žalobci ode dne 16. 3. 1995 starobní důchod podle ust. § 2 zákona č. 39/1994 Sb. ve výši 3937 Kč měsíčně. Důchod byl vyměřen z průměrného měsíčního výdělku za roky 1985 až 1989 ve výši 11 352 Kč, který byl pro stanovení výše důchodu upraven na částku 4067 Kč. Započtena byla doba zaměstnání v celkové délce 33 roků, z toho 12 roků ve třetí pracovní kategorii a 21 roků v druhé pracovní kategorii. Po snížení za 731 dnů chybějících do splnění věkové podmínky pro nárok na starobní důchod byla procentní sazba důchodu určena na 65,5 % průměrného měsíčního výdělku a výše důchodu na částku 2664 Kč měsíčně. Po zákonném zvýšení pak důchod činil 3937 Kč měsíčně. Od červencové splátky roku 1995 byl důchod zvýšen na částku 4373 Kč měsíčně, od dubnové splátky roku 1996 na částku 4909 Kč měsíčně a od říjnové splátky roku 1996 na částku 5289 Kč měsíčně. V oznámení o výplatě důchodu bylo odkázáno na rozhodnutí II. Uvedeným rozhodnutím přiznala stěžovatelka žalobci ode dne 16. 7. 1997 starobní důchod podle ust. § 29 zákona č. 155/1995 Sb. ve výši 5133 Kč měsíčně. Základní výměra důchodu byla určena částkou 1060 Kč měsíčně, procentní

výměra částkou 4073 Kč měsíčně. Od srpna roku 1997 byl důchod zvýšen na částku 5659 Kč měsíčně, od července roku 1998 na částku 5929 Kč měsíčně, od srpna 1999 na částku 6160 Kč měsíčně, od prosince 2000 na částku 6403 Kč měsíčně a od prosince 2001 na částku 6811 Kč měsíčně. Procentní výměra důchodu byla vypočtena z osobního vyměřovacího základu ve výši 20 672 Kč redukovaného na výpočtový základ ve výši 8228 Kč při započtu 33 roků pojištění. V odůvodnění rozhodnutí pak bylo uvedeno, že nárok na doplatek důchodu za dobu před 19. 2. 1999 podle ust. § 55 odst. 2 zákona č. 155/1995 Sb. zanikl a ode dne přiznání starobního důchodu budou s jeho doplatkem zúčtovány částky vyplacené na starobním důchodu přiznaném před dosažením důchodového věku, který žalobci od téhož dne nenáleží. Doplatek za dobu od 19. 2. 1999 do 15. 8. 2002 byl vyčíslen částkou 38 138 Kč a uveden v části oznámení o výplatě důchodu. V žalobách proti uvedeným rozhodnutím žalobce namítal, že nesouhlasí se stanovením průměrného měsíčního výdělku ve výši 11 352 Kč pro výpočet starobního důchodu podle § 2 zák. č. 39/1994 Sb., neboť je v rozporu s rozsudkem Městského soudu v Praze ze dne 19. 2. 2002. Poukázal rovněž na rozsudek Vrchního soudu v Praze ze dne 27. 11. 1998. Dále žalobce namítal, že mu byl nesprávně vyměřen doplatek obou starobních důchodů. Po posouzení obou žalobních bodů dospěl Městský soud v Praze k závěru, že průměrný měsíční výdělek pro výpočet procentní sazby starobního důchodu podle § 2 zák. č. 39/1994 Sb. byl stěžovatelkou zjištěn v souladu se zákonem, námitku ohledně výše doplatku na starobních důchodech však považoval soud za oprávněnou, neboť jak rozhodnutí I., tak rozhodnutí II. obsahují oznámení o výplatě důchodu, které není v souladu se zjištěnými skutečnostmi a neodpovídají nároku žalobce na doplatek starobního důchodu. Žalobci náleží doplatek na starobním důchodu za celou dobu, tedy ode dne 16. 3. 1995 až do dne 15. 8. 2002. Zavázal tedy stěžovatelku vydat ve věci nová rozhodnutí, jimiž bude nutné žalobci na starobním důchodu částky za uvedené období doplatit.

V podané kasační stížnosti stěžovatelka namítala nezákonnost uvedeného rozsudku spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení a dovozovala tak důvod podle ust. § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. Stěžovatelka připustila, že v daném případě došlo z její strany k několika pochybením. Již při vydání rozhodnutí ze dne 23. 7. 2002 – I. měl být vyměřen nedoplatek na doplatku předčasného starobního důchodu podle ust. § 2 zák. č. 39/1994 Sb. za dobu od 16. 3. 1995 do přiznání starobního důchodu podle § 29 zák. č. 155/1995 Sb., tj. do zániku nároku na tento předčasný starobní důchod. Rozhodnutí číslo II. ze stejného data pak mělo být vydáno podle ust. § 56 odst. 1 písm. b) zák. č. 155/1995 Sb., neboť šlo o změnu výše starobního důchodu, který již byl přiznán pravomocným rozhodnutím ze dne 5. 5. 2000. Stěžovatelka je toho názoru, že Městský soud v Praze při svém rozhodování pochybil, neboť k těmto skutečnostem nepřihlédl a zavázal stěžovatelku k doplacení částky nedoplatku na starobním důchodu za celou dobu od 16. 3. 1995 do 15. 8. 2002, a to v rozporu s příslušnými ustanoveními zákona o důchodovém pojištění. Stěžovatelka tedy navrhla, aby Nejvyšší správní soud rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 5. 2. 2004 zrušil a věc vrátil tomuto soudu k dalšímu řízení.

Z dávkového spisu a ze spisu Městského soudu v Praze sp. zn. 26 Ca 181/2002 Nejvyšší správní soud zjistil, že žádost o předčasný starobní důchod uplatnil žalobce dne 8. 2. 1995 a požadoval jeho přiznání ode dne 16. 3. 1995. Žádost byla nejprve zamítnuta rozhodnutím stěžovatelky ze dne 7. 6. 1995, po zrušení tohoto rozhodnutí rozsudkem Městského soudu v Praze ze dne 19. 3. 1996 č. j. 27 Ca 258/95 byl však žalobci předčasný starobní důchod následným rozhodnutím stěžovatelky ze dne 24. 9. 1996 podle ust. § 2 zák. č. 39/1994 Sb. přiznán. I toto rozhodnutí bylo zrušeno, a to rozsudkem Vrchního soudu v Praze ze dne 27. 11. 1998 č. j. 3 Cao 97/97. Následně bylo vydáno stěžovatelkou rozhodnutí ze dne 7. 1. 2000, jež však bylo zrušeno rozsudkem Městského soudu v Praze ze dne

19. 2. 2002 č. j. 27 Ca 59/2001. K realizaci uvedeného rozsudku bylo vydáno rozhodnutí stěžovatelky ze dne 23. 7. 2002 – I.

Žádost o starobní důchod uplatnil žalobce dne 8. 3. 2000 a požadoval jeho přiznání ode dne 16. 3. 1997. Rozhodnutím stěžovatelky ze dne 5. 5. 2000 mu byl tento důchod přiznán podle ust. § 29 zák. č. 155/1995 Sb. ode dne 16. 7. 1997 ve výši 4393 Kč měsíčně. Proti tomuto rozhodnutí nebyl podán opravný prostředek a nabylo tak právní moci. Z vnitřní korespondence stěžovatelky vložené v dávkovém spise lze dovodit, že skutečnosti rozhodné pro zahájení řízení o změně poskytované dávky, jež vedly k vydání rozhodnutí ze dne 23. 7. 2002 – II., zjistila stěžovatelka z výše cit. rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 19. 2. 2002.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek Městského soudu v Praze v rozsahu vymezeném ust. § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s. a dospěl posléze k závěru, že kasační stížnost je důvodná. Vycházel přitom ze skutkového stavu výše popsaného, který ostatně stěžovatelka ani nečinila sporným. Za podstatné pro rozhodnutí ve věci považoval Nejvyšší správní soud zodpovězení otázky charakteru oznámení o výplatě důchodu, jak je uvedeno na rozhodnutích stěžovatelky ze dne 23. 7. 2002 – I. a II. Zde vycházel z již ustálené judikatury dřívějších odvolacích soudů, konkrétně z rozsudku Nejvyššího soudu Slovenské republiky ze dne 24. 5. 1988 č. j. 8 Co 46/88, který byl uveřejněn ve Sbírce soudních rozhodnutí a stanovisek NS ČSSR pod č. Rc 35/90 a z rozsudku Vrchního soudu v Olomouci ze dne 27. 5. 1997 č. j. 1 Cao 209/96. V obou uvedených případech dospěly soudy k závěru, že oznámení o výplatě důchodu není součástí výroku rozhodnutí a svojí povahou nejde o rozhodnutí o zákonných nárocích ve věcech důchodového pojištění. Toto oznámení o výplatě je pouze informací pro pojištěnce o tom, jakým způsobem bude realizován doplatek na dávce vyplývající z výroku rozhodnutí. Tím, že stěžovatelka svým rozhodnutím ze dne 23. 7. 2002 – I. rozhodla o přiznání předčasného starobního důchodu žalobci ode dne 16. 3. 1995 ve výši 3937 Kč měsíčně s následnými zákonnými zvýšeními a rozhodnutím ze dne 5. 5. 2000 pak přiznala žalobci starobní důchod od 16. 7. 1997, vymezila tak období, za něž je povinna předčasný starobní důchod doplatit (od 16. 3. 1995 do 15. 7. 1997). Konkrétní vyměřená částka doplatku ani zjišťování, co již stěžovatelka žalobci reálně vyplatila, však už není předmětem přezkumné činnosti soudu, žalobce by se mohl doplatku domáhat pouze postupem podle ust. § 274 písm. g) o. s. ř. Jestliže tedy Městský soud v Praze neměl pochybnosti o zákonnosti výroku rozhodnutí ze dne 23. 7. 2002 – I. a toto rozhodnutí zrušil pouze v důsledku absence či chybného vyměření částky doplatku, postupoval tak v rozporu se zákonem.

Poněkud odlišná je situace při posouzení zákonnosti rozhodnutí ze dne 23. 7. 2002 – II. I pro něj sice platí teze o povaze oznámení o výplatě uvedená výše a závěr o nemožnosti zabývat se konkrétní výší doplatku, nelze však přehlédnout pochybení, na která poukázala i sama stěžovatelka ve své kasační stížnosti. Uvedeným rozhodnutím byl totiž žalobci přiznán starobní důchod ode dne 16. 7. 1997, ačkoliv o tomto bylo pravomocně rozhodnuto již rozhodnutím stěžovatelky ze dne 5. 5. 2000. Rozhodnutí ze dne 23. 7. 2002 – II. přitom vydáno v řízení zahájeném z vlastního podnětu stěžovatelky a svým charakterem se jednalo o řízení o změně poskytované dávky podle ust. § 81 odst. 2 zák. č. 582/1991 Sb. Stěžovatelka tedy správně uvádí a Nejvyšší správní soud se s ní v tomto ztotožňuje, že výrok tohoto rozhodnutí měl být opřen o ust. § 56 odst. 1 písm. b) zák. č. 155/1995 Sb. a datum, od něhož se změna provádí, mělo být určeno za dané konkrétní situace dnem 19. 2. 1999. Tím je také vymezeno období, za které náleží doplatek starobního důchodu, tj. od 19. 2. 1999 do 15. 8. 2002. Výpočet výše dávky se však odvíjí ode dne vzniku nároku na tuto dávku, tj. ode dne 16.

7. 1997. Nejvyšší správní soud tedy shrnuje, že v rozhodnutí stěžovatelky ze dne 23. 7. 2002 – II. neodpovídá výrok předmětu řízení a toto pochybení není napraveno ani odkazem na ust. § 55 odst. 2 zák. č. 155/1995 Sb. obsaženým v odůvodnění rozhodnutí.

Vzhledem k tomu, že Městský soud v Praze jednak chybně vymezil rozsah přezkumné činnosti soudu a jednak nepřihlédl k vadám řízení o starobním důchodu, v důsledku čehož nesprávně posoudil otázku doplatku důchodů, Nejvyšší správní soud napadený rozsudek zrušil a věc vrátil tomuto soudu k dalšímu řízení. V něm je soud vázán právním názorem Nejvyššího správního soudu tak, že rozhodnutí stěžovatelky ze dne 23. 7. 2002 – I. je v souladu se zákonem, rozhodnutí stěžovatelky ze dne 23. 7. 2002 – II. je pak zatíženo vadou řízení popsanou výše, která mohla mít vliv na zákonnost rozhodnutí. V dalším řízení rozhodne Městský soud v Praze i o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti (§ 110 odst. 2 s. ř. s.).

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí **n e j s o u** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3 s. ř. s.).

V Brně dne 9. března 2005

JUDr. Jaroslav Vlašín
předseda senátu